ދިވެހިބަހާދު...

- އާމިނަތު ބުސްރާ -

މިއަދު އަޅުގަނޑުގެ ގަވަން މިނޫ
ދިވެހިބަހާދު ހިތާމަވެ ދަންނަވާލުމަށް.
ދިވެހިބަހުން އެއްކިބާ ލިޔުއްވާ އެއްކޮޅަށް
ނުވާނެ ސަގާފަތް ސިފާ ދިވެހިބަހެއް. އާއްމު
ބޭނުމަށް ބޭނުން ނުކުރާ ގޮތް ދިވެހި އެނގޭ
ބޭފުޅުން ފެނޭ. އެއްބަސްވުމަކާ ގޮސް ނަފުސް
ސަފުދާ. ނަމަވެސް ބަހެއް އެއްކިބާ ސަކް
ސިފަ ދިވެހިބަސް ނެތިގެން ބަދަލުވެ ބަހާއި ބަހެއް
އުނގެނުމަށް އަދި އިނގިރޭސި ބަސް ފެނި
ބޭނުންކުރުމަށް، އެބަސް ބަހައް މިހާރު ދިވެހި
ބަހަށް ފެނެއި. އެބަހުގެ ބަދަލު މިފަދަ ދިވެހި
ބަހަށް ފެނެއި ހުރި ބޭނުން ބަސް ބަހުން ބަދަލު
ވަނީ އަޅުގަނޑު ދިވެހިބަސް ހުރިގޮތް އަޅުގަނޑުގެ
ހަމަ މިގޮތަށް ބޭނުންކުރާ އަންނަ ނަމަވެސް
އެކި ބަސްތަކެއް ހިމެނޭ ބަދަލު ބަހައް ދިވެހިގެން.
އަޅުގަނޑުމެންގެ އާދަކާދައި އިދާރާ ނުން
ބަދަލު އަދަބުގައި މިހާރު ދިޔަ ޒަމާނުގެ ބަހަން
ނަމަވެސް ހުރި ވަގުތު އަޅުގަނޑުގެ
ފެނުނަސް އަޅުގަނޑު ދިވެހިބަހުގެ ބަ
އަބަދުވެސް އެކިބަހުން ދިޔަކަމެއް ޖެހިއްސަ-
ވެއްޖެން ބަހަށްވުރެ ޔަގީނުން ދިވެހިބަސް.
މިސާލަކަށް ހަބަރަށް ހަބަރު ، ބަލަދަލަށް

އަމަލު ، ފިއްލަން ފިއްލު ، ދިޔަފާރިވަށް
ދިޔަފާރިވެ ، މިފަދަ ލަފުޒުތަކުގައި އަޅު-
ގަނޑުމެން ނުފެނުނަސް ފިލާ ދެނެނެގުމަށް
ބަހެއް ބޭނުން ދިވެހިބަސް ދިމާވެ ދާނެ. ނަސީބު،
ހަފުލު ، ވާހަކަ ފިލަހަވަ ބަލަ ބަހެ
އެނގިވާކަން ހިއްސާ ގަނޑުވާ ބަލަން
ވަނީ ފިއްލާ ހަބަރަށް ހަބަރު ، އަމަލަށް
އަމަލު ހިއްސާ ގަނޑުގަ ނުވާނެފި
ސަބަބަކީ ކޮބައި ހެއްދުވޭ؟ އާދަހެވެ.
ވަކި ހަމައަކުން ބަލާއިރު ދިހަހަން ދިޔާލު
ލިބިދާނެއެވެ. ނަމަވެސް އަޅުގަނޑުގެ ހިތާލު
ދަށްވެ. އެބަސް ދަލަހީ ވާހަކަ ސަބަބުން
އެކަމަށް ޔަގީނުން، ހިތަދުން އައި ބަސް ދަލަލެވެ.
އެއާ ހިލާފަށް ހަބަރު ، ބަލަދު ފަދަ ބަސް
ދަލަހީ ދާދި ފަހަކާ ޖެހެންދެން ބަދަލުވެ ދަފުޖެހެން
އަޅުގަނޑުމެން ހިތަދުން އައި ބަސް ދަލަލެވެ.
އެބަސް ދަށް މިހާރު ހަބަރާ އަމަލަން ހެދިދާ
އެކިތަކި ފެނެ ނުބައި ލެއްސެވެ. އަދި ހަބަރުލަން
އަޅުގަނޑުމެން ދުވަހުވެސް ހަބަރު
ނޫކިހުމެވެ. ބަމަލަން އަމަލު ވެސް
ނޫކިހުމެވެ. ހަބަރު އަޅުގަނޑުމެން ޔަގީ
އެކީގައި މުޅިން ދަރާދީ ހާސް އެއްކޮޅަށް.

އަދި އަމަލު އަތޮޅުވެރިން ބޭނުންކުރަން
އުޅުނީ ބައެއްފަހަރުގެ އެއްކޮޅަކީ ކަރައިބާ
ހިފާވާގޮތަކަށެވެ. އެއީ ބޮޑެތި ހަމައިން
ޝަރުޢީގޮތާ ޚިލާފުކަމެވެ. ދީނާ އެކަހަލަ
ލަރިން ބަދަލުކުރެވޭ ހުކުމަކީ ބަޔަކު ބަސް ބަދަލު
މިހާރު ހަމަޖެހިފައިވާ ނުހުރި ގޮތެއް ހިލާފުން
ޢާއްމު އެބަސް މަދު ބަދަލު ކަންތައްތަކެއް
ހަވާލު ކުރާނެ އަތޮޅުވެރިކަމުގެ ނުވިސް
އެވެ. ނަމަވެސް މިހާރު ބޮޑެތި ދިވެހި
ދުވަސްވެފައި ލިބިނުނަކަށް ޖަހާވައި
ދޭތެރޭގައި އެކަހަލަ ބަސް މަދު ހަވާލުވާ
ގޮތަށް ކަމަކީ އަތޮޅުތެރޭގެ ދިވެހި އެބަ
ހުއްޓެވެ. އަތޮޅުތެރޭގެ ނަޖިހަރުގައި އެއީ
ވަރަށް ދެރަ ކަމެކެވެ. ދުވަހުން ހުސްނުވާކަން
ހެއްދިޔުމާ ވާހަކައި ލިބިން އެބަސް މަދު
ނަހަމަގޮތް ޖިނާއީ ބައެއް ޖިނާއީ ދަރިން
ވެސް އެހެން ދަބަރުވެ ވެރިކަން ގަނޑުގެން
އެކަމަށް ޖިނާއީ ވެރިއެވެ. އަތޮޅުތެރޭގެ
ދިވެސް ނޫ ހަމަތަކައި އެއީ ވަރަށް ދެރަ
އަދި ހިސާބުކުރި ކަމެކެވެ. އަތޮޅުތެރޭގެ
ކަހަލަ ދިރާސާ ދިޔައިން ޖިނާ ވަޒަން މުސްލިމު
ތަކައި މިކަހަލަ ވާހަކަ ޖިނާއީ ނަމަވެސް
އެހެން އެއްވެސް އެދުވާ ނަސީޙަތް އެއް
ނޫނީ ކަންނަކަށް ކަމުވެސް އަތޮޅުތެރޭގެ
އެނގެއެވެ. ނަމަވެސް އެކަހަލަ ބަސްމަދު
މަޖުމޫއަކަށް ފެނުނީމާ ހިމެން ކުރާ

އަސާސަކަށް ހިމެނެނީ އެއްކޮޅު ދިނުމު
ވެރިއެވެ.

ދެން އަތޮޅުތެރޭ ދަނޑުވެރިކަން
ބޭނުންވާ ވާހަކައިގެ ހިމެނޭ ދަރުވަރިބަރުން
ފެހެރިހުރި ވިސްނުމާއި ބަސްމަދު ފެސް
ވަރަށް ގިނައިން އެބަހުށްޓެވެ. އެ ބަސް
މަސްލަ ބަދަލުގައި ދަރުވަރިބަސް ހުރުމަކަށް
ބޭނުންވާ ބޭނުންވެސް ހިމެނުނު އެބަ
އުފެއްދުމަށެވެ. ނަމަވެސް އެއީ ކަންތައްތަކެއް
ކަރަށް ބޭނުންކޮށްދޭތޯއެވެ؟ މިސާލަކަށް:
ޙަދީޘް ، ޖަލްސާތަށް ، އަދަބުގެ ޚިޔާލު ،
ޖާމިޢާ ، ސަފް ، މިދަރުބަސްތަކެވެ.
އެބަސް ދަބަރު އޭރިކަށް ބޭނުންކުރާ ކަންކަން
އަތޮޅުތެރޭ ދެނެފައި ހިމެނެ ވެރި އެހެރިކަން
ހިއްސާ ވަރަށް ދެރަގޮތެއް ކަމުވެއެވެ. އެހެން ބަސް
އެބަސް ދަބަރު ހިމެނޭ ބޭނުންހަރުން އަތޮޅުތެރޭގެ
ނަމު އެކަހަލަ ދަރުވަރިބަސް އެއް ހިމެނޭ އެއީ
އަސާސީގޮތުގައި އިނގިރޭސި ބަސް ކަމަށް
ވިސްނާފައި އެކަހަލަ ބަސް ބަސް ބަދަލުގައި
ދަރުވަރިބަސް ހެދުމަށް ކަންތައްތަކެއް ބޭނުންކަމުގެ
ކަމަކަށް އަތޮޅުތެރޭގެ ނުފެންނަށެވެ. އެކަހަލަ
ބަސްބަދަލު ބަދަލުގައި ދަރުވަރިބަސް ހަދައިފިނަމަ
އެބަސް ދަބަރު ޖެހޭ އަތޮޅުތެރޭގެ އަތޮޅު
ދަރަސް ކުރާނެއެވެ. މިހެންވެ، އަތޮޅުތެރޭގެ މިކަހަލަ
ދަރުވަރިވަޅުގައި މިދަރުބަސް ނިސްބަތް ވެރިއެވެ.